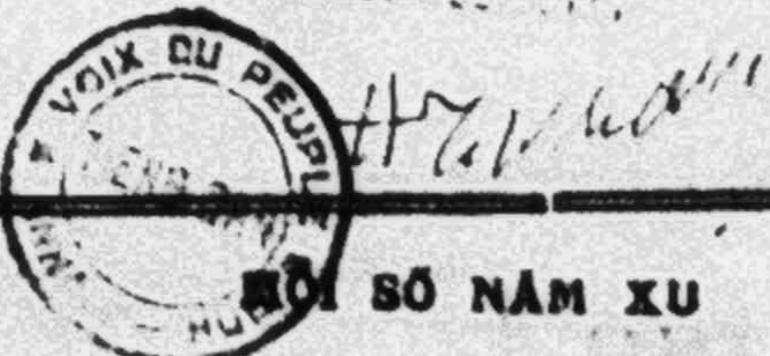

DIRECTOR OF THE

NĂM THỨ BÁY 688

HỘ SỐ NĂM XU

TÂY NGUYÊN 九月十七日

NGÀY THỨ BÁY 4

NOVEMBER 1938

REPORTER

EDITORIAL

ARTICLES

NOTES

OPINION

COLUMNISTS

ADVERTISING

CLASSIFIED

NOTICE

CALENDAR

NOTES

dawn thêm một phế truất chử Hán
đưa.

Cái gì trên đời gọi là « thich »
không khi nào là cái hoà cảnh
mà riêng đứng một mình, thấp quá
không ai cái mình mà theo, mà cao
quá cũng không ai vinh lợi. Tiếng
dân ở trong cái hoà cảnh nói trên,
không thể một lưỡi dao mà dứt
bầu cái giây dâng dính với chử Hán là thứ chử trong thôn quê
ngày nay còn thông dụng, có chứa
cái sâu kia chẳng là khi nào học
quốc ngữ đã phở thông mà có
thông hể, và những sách thường
tức đã dịch ra quốc ngữ kia.

Tuy vậy, hiện tiếng dân ngày nay
dùng chử Hán thường có diction
cả, không hay dùng chử ekbo hiếu
mà không thích nghĩa; vì như trong
bài phê bình của bạn đồng nghiệp
mà trong có 2 câu sau đây, như
giải nghĩa ra tiếng quốc ngữ có khi
nửa cột bao mà chưa rành. Tôi
hỏi nhà Tây học và mấy nhà thạo
quốc ngữ, không học chử Hán, có
biết nghĩa 2 câu ấy thế nào không?

Nhân tiện nói luôn câu thi: « Vị
an có thục tánh, tăng thô lão cảnh
thanh » (位安有俗性, 增粗老清淨) trong bài Cảnh-tu-đối với dân biếu
mà bì phê bình trên đã chỉ trích.
Thưa thục, thường thường tôi dân
chuyện có nhân, dân diệu, tên
hay chưa xuất xứ, mà dân câu thi
hay lời nói tài chí làm dấu... mà
nhều khi không chưa là của ai hay
sách nào, một là vì chí nhữ trong
nǎo mà không đủ sách tra lại, hai
là không muốn mạo lời cản nǎi làm
của mình, bùn thoảng có sai lạc
một đổi chử mà lược a: chí bao rất
lấy làm cảm ơn.

Câu thuthoi dân trên này lại không
phải cái dấu đó, vì tôi nhớ cả toàn
4 câu (cố sa chử am 15 với chử tri 15),
mà ngay trên bản giấy tôi có lặp
Đường thi 300 bài, trong có bài đó.
Song tôi chỉ dồn 2 câu mà không
dẫn toàn bài, là vì theo lính lý doan
vẫn nói mấy ông dân biếu mời kia,
dòng 2 câu ấy mới đúng, nên dẫn
toàn bài thì câu « bao em chàng
nâm trước » (先道小姑) kia là
chung vào đâu? Vậy tôi triết lấy 2
câu, nghĩa là sai khiếu cái diệu cõ
(要) ấy theo ý mình, tức người
ta gọi là « doan chương lùu nghĩa
dứt bài lấy nghĩa » vậy.

Cái lỗi đặt bài lấy nghĩa ấy
không phải tự tôi sáng ra đâu. Thầy
Mao-b-tú nói chuyện bao hoà mà
dẫn câu « Tích thường nang thác »
(积女僵) trong bài thơ Hoc-đong
Lore (孤公劉), nói chuyện bao xác mà
dẫn câu « Viên cấp khương nǚ »
(冤屈女) trong bài Mèn (梅),
chẳng qua là mượn lời người xưa
để trấn chưởng cho cái thuyết của
mình. Nếu sau dẫn cả toàn bài tôi
lại mất cả bao ý không án chung
vào đâu cả.

Tuy vậy, tôi doan chương này,
đi vẫn nhận là bìnhsuất vô doan,
lại vẫn không lõi, nên chả, và cảm
vợ bà phê bình đã chỉ bao.
Tôi nói có hơi dài, xin lõm lại
một câu là tiếng-dân chí theo nang
lý bù trong cùng hoà cảnh đặc
biệt của mình mà giờ gìn cho tron

TAILAM SAO NGƯỜI TA GỌI LÀ SAVON 72 PHẦN DẦU

Có người viết thư hỏi rằng tôi, nghĩa chử 72 phần dầu dừa trong Savon
Việt Nam mà nhân sapon không không.

Savon lõi dầu và tách dầu ra đều số lõi bắt dầu và tách hai lần công
nhất 72 phần trăm, nước 28 phần 100 sau dâng vỹ thi soánh ra một vật không
giống dầu (vì đất không chảy và không nhớt) và không chất tách vì nó không
để lưu trữ, và không vong dù, mà lại huỷ nó không sống không già

Trong luật buộc người sản savon không phép dà chử 72% khi nào sản
nóng dà số lõi, vì savon nhiều bằng có thể làm một trăm kilos dầu nếu savon
thết tối đông 72% thì có 150 kilos savon sắp xuống sau savon vẫn như là savon
khách dà là 150 kilos có thê dà 700 kilos cho đến 700 kilos savon, ấy
vì nó không và rất vui nhỉ, như dát sét và vui.

Bởi sự sản savon khách bón rõ, mòn khách nấu chưng 8 giờ hoặc 10 giờ
thì thành savon của lõi dầu và tách chưng hoà ra savon thiết mè ở trong savon
khi sản savon không sét và rất vui nhỉ, như dát sét và vui.

Còn savon không 72% phải nấu dà năm bảy ngày, lọc đi lọc lại và những
dầu và tách chưng thành ra thí ấy ra sản lõi sản savon Việt-Nam abu savon
Mercurio là tại cách thử ấy. Thị lõi savon Việt-Nam tốt hơn là vì nhiều hàng
sản savon Mercurio là kém thử và thử, thí savon ấy như dầu dầu và không
nhieu vui hàn không iết và rất vui nhỉ thử savon Mercurio làm qua không
để bằng savon Việt-Nam là không.

Nói về luật phạt không phép dà chử 72% nếu dà 72% mà savon nấu không đúng
thì phạt 1000 francs, già mao 500 ore dà 5 francs dà Phapce co với
hết savon Việt-Nam dà hàn tại tiêm Thanh-dân và thi nghiêm vi có chử 72%
nhưng mà savon Việt-Nam đúng theo 72% sau không nói chí và rõ tiêm
nhưng dà sau và thử.

Lý này qui thành mìn savon Việt-Nam dà sang 72 mìn dà 70, 60 tháp, 10
tập giáp iết đồng-hàn là thử.

KHO CHUYÊN

Hiện nay ở nước ta đã có một người
duyên khai hoang dà Thiên chúa & La-ma
phong chúa Giảm-muse là Đức cha Thag.
Ông này qua T-dot lợi thi chúc này dà rõ
sau nhau.

Trong 2 tháng, trong giáo Gia-dân &
la mìn thấy một người được phong « Đức
cha ».

Cuộc phản đối nhà Đông pháp ngày
hàng trong Nam vẫn chưa nguội. Từ 27.
10.13, đúng 9 giờ, tăng cuộn tên đoàn
phản đối dà nhóm tên định đổi là Saigon
hàm hắc hám viễn phản đối.

Các giới thương mại kỵ nghệ, cảnh nông
dầu dà người thay mặt nói và điều thuyết.
Vì sao mà có cuộc phản đối này? Vì strong
biết vi quyền lợi vi sự sinh hoạt.

Vì rời cùa dà, vừa rời à Baria (Nam
kỳ) một viên huyện tên là Thủ bị mìn vào
chỗng thà.

Ngày 28.10.13, ông Morère, chủ quán
Baria, thuộc Biên hòa, Nam-kỳ, bị một tên
hàng, thường thường tôi dân
chuyện có nhân, dân diệu, tên
hay chưa xuất xứ, mà dân câu thi
hay lời nói tài chí làm dấu... mà
nhều khi không chưa là của ai hay
sách nào, một là vì chí nhữ trong
nǎo mà không đủ sách tra lại, hai
là không muốn mạo lời cản nǎi làm
của mình, bùn thoảng có sai lạc
một đổi chử mà lược a: chí bao rất
lấy làm cảm ơn.

Câu thuthoi dân trên này lại không
phải cái dấu đó, vì tôi nhớ cả toàn

4 câu (cố sa chử am 15 với chử tri 15),
mà ngay trên bản giấy tôi có lặp

Đường thi 300 bài, trong có bài đó.
Song tôi chỉ dồn 2 câu mà không

dẫn toàn bài, là vì theo lính lý doan
vẫn nói mấy ông dân biếu mời kia,
dòng 2 câu ấy mới đúng, nên dẫn

toàn bài thì câu « bao em chàng
nâm trước » (先道小姑) kia là
chung vào đâu? Vậy tôi triết lấy 2

câu, nghĩa là sai khiếu cái diệu cõ

(要) ấy theo ý mình, tức người

ta gọi là « doan chương lùu nghĩa

dứt bài lấy nghĩa » vậy.

Cái lỗi đặt bài lấy nghĩa ấy

không phải tự tôi sáng ra đâu. Thầy

Mao-b-tú nói chuyện bao hoà mà

dẫn câu « Tích thường nang thác »

(积女僵) trong bài Mèn (梅),

chẳng qua là mượn lời người xưa

để trấn chưởng cho cái thuyết của

mình. Nếu sau dẫn cả toàn bài tôi

lại mất cả bao ý không án chung

vào đâu cả.

Tuy vậy, tôi doan chương này,

đi vẫn nhận là bìnhsuất vô doan,

lại vẫn không lõi, nên chả, và cảm

vợ bà phê bình đã chỉ bao.

Tôi nói có hơi dài, xin lõm lại

một câu là tiếng-dân chí theo nang

lý bù trong cùng hoà cảnh đặc

biệt của mình mà giờ gìn cho tron

VIỆC TRONG NƯỚC

HA-TINH

Phù thủy

Thôn Đông, làng Đông mòn, tên
Thuyet nha, phủ Thach ha, vụ thu
vừa qua, chia theo số định và số diệu
thi trong thôn phải đóng hơn 500\$ m
thời, nhưng lý trưởng Trần-Nhuận
thông đồng với mấy người đốc thu
phản báo, phủ thu lén dồn hơn 600\$.

Lại còn 2 tháng, trong giáo Gia-dân &
la mìn thấy một người được phong « Đức
cha ».

Cuộc phản đối nhà Đông pháp ngày
hàng trong Nam vẫn chưa nguội. Từ 27.
10.13, đúng 9 giờ, tăng cuộn tên đoàn
phản đối dà nhóm tên định đổi là Saigon
hàm hắc hám viễn phản đối.

Các giới thương mại kỵ nghệ, cảnh nông
dầu dà người thay mặt nói và điều thuyết.

Vì sao mà có cuộc phản đối này? Vì strong
biết vi quyền lợi vi sự sinh hoạt.

Vì rời cùa dà, vừa rời à Baria (Nam
kỳ) một viên huyện tên là Thủ bị mìn vào

MƠI PHÁT MINH

Bệnh lện là một thứ bệnh rất độc
ác, rất nguy hiểm hơn hết các thứ
bệnh khác, xưa nay chưa thấy thuốc
nào chữa bệnh ấy cho được 10 phần
mỗi năm, phần nhiều chỉ thấy làm
cho người ta tiền mất tài mang. Nay
chúng tôi nhu cầu việc khảo cứu thuốc
Nam mà tìm ra được phương thuốc
để chữa bệnh lện rất là thần hiệu,

đã đem thử nghiệm chưa được nhiều
người, thuốc rất lành mà công hiệu
rất mạnh, 10 người khỏi được 4/10.
hoặc bệnh mới mắc, hoặc mắc đã
lâu, hoặc dứt bờ bị lây, hoặc đang
co ibar mà mắc bệnh ấy, bắt từ
nặng hay nhẹ chéchuta trong bangaj
la khỏi đầu, tuyệt căn, không bại
sinh dục. Thực là món thuốc rất
thanh, không có thuốc nào hay bằng,
ai có bệnh lâu nela mau mau gửi thuốc
chonhathuoc NAM-BU-DƯƠNG,
78 Phố Hàng-lại Hanoi, số có thuốc
gởi đến ngay, mỗi ve giá bán 1500.
Thuốc GIANG-MAI mỗi ve giá 2000,
chi vồng 7 ngày là ki ôi tuyệt nọc.

Dân trong thôn : 5 người kỵ

QUÄNG - NAM

Tên bời mà cũng biết lén mật?

Ở số Bóng-wieu (Tam-ký) ngày
16 - 10 - 33 vừa rồi, có người
đi báo hàng (người Tam-ký, tên
là Nguyễn-Ba) vào ngõi một quán
com ở trong số Bóng miêu; đương
ako, bông thấy một người ô
ngoài vào bên áu-phục đứng bên
bên báo dày cho y ngồi, người
kia nói : lbay ngồi dà một bén, lôi
ako sét dây! Người bên áu phục
nói: May cường với tau ài liên
danh mày cái giun mít, rồi vè thà
goi giun 6, 7 người tới đánh.
Người kia chạy lên trinh với ông
chủ tây, chủ tây bòi dà nhà thương,
tè là yên việc.

Tên đánh người kia là người bời,

nghe nói bay ý thô dẹp người lâm.

X. (Xem qua trang 3 sốt 1)

BA CHỨNG ĐAU BỤNG CHUA KHẮC NHAU

Trong xã hội ta có nhiều người mắc
chứng đau bụng lão, mà lì khì được
chẩn khói, đau đớn v.v., dùng để trả tuyệt các
bệnh họ : Andi huyl, ho kinh nha, ho lao
tuberculosis pulmonaire, ho kinh nha, ho lao
tuberculosis rectal, ho kinh nha, ho lao
tuberculosis rectal, ho kinh nha, ho lao

lao trich, ho kinh nha, ho lao</p

Súra
NESTLÉ
HIỆU CON CHIM
SỨ KHOE CỦA TRẺ CON
NHIỀU CHẤT BỔ

Bao tháu cho Chính-phù Pháp
**Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hò
sinh và các nhà thương binh... v.v....**

ở Trung-Kỳ, Bắc-Kỳ và Cao-Mèn

đã từ lâu năm và cả năm 1933 nay.

Việc trong nước

(Tiếp theo trang 11 QUẢNG-NGÃI)

Chuyện trung đất
Lang Lô-thanh thuộc phủ Bình Sơn,

trong chúa bộ có 2 con sông. Ngày

sau sông phía nam lấp, sông phía

bắc lấp; đất giữa 2 sông ấy, Lang Lô-

thanh đã trồng tre dừa và dùng

trồng súng lấp kỵ. Lang Phước lấp

gần đó, nói là Lang Lô-thanh trồng

trồng đất họ, thành kiện nhau 5,

6 năm nay. Tỉnh cai xá Lang Lôc

thanh không được trồng súng cũ,

lại lấy đất tre dừa của Lang Kỵ mà

giáo cho Lang Phước lấp, vì thế nên

Lang Lô-thanh lấy làm tre, vien lè

sau này:

Vì khô mua ruộng đất của

ba phia bắc giang súng cũ, súa đơn

trồng của ông Võ-Cử & Lang phia

nam gần sông cũ;

2/ Trái bón cho thái phẩm Nguyễn

phà (hiết) đã khai mua của Lang lấp;

3/ chúa bộ Lang lấp có sở đất bón

bé gần sông, trả chỗ kỵ ra, không có

chỗ nào như vậy cả;

4/ Chàng nô nhặt bài cát ngọt

đất của chàng là địa phận Lang

lấp.

Mấy điều đó, có chứng cứ đánh

rắn. Mong quan trên cứu lại.

Lai cáo

BÌNH BÌNH

Sự lời thối và chuyện giấy

quốc trai

Nguyễn năm 1917, nhà nước mợ

quyền quốc trai, các hương lý ký

cưa & lồng Xuân-an, huyện Pha-

cát, thu góp tiền giao cho

chánh tông Đoàn-Tuân nhận,

đem nộp & trả sứ Quí-nhơn, tòn

có phát phiến tạm; sau lại có giấy xác

thu phiến tạm để phát phiến thiệt.

Liếc Đoàn-Tuân tới tinh lính thê nào

không rõ mà không thấy phát cho

người có mua kỵ. Năm nay Đoàn-Tu-

đem giấy xác trai kia cầm nơi Nông

thổ ngán hàng mà vay bạc. Vì thế

VIEN BA

Giai đeps

tiêu-thuyết

Sau-giá: Tuân-triều-cam

Điều-giá: Cai-cam

56 39

Cứa ngoài cửa sổ, nghe có

người bước vào, đó chính là bà

mẹ Bầu-Thuyền cung con Thanh-

Nhị đi qua mới mới về.

Bầu-Thuyền đứng dậy giật tít,

Cầm cung đứng dậy chào hỏi

về tôi gian kinh. Bà chào lại và

nói:

Tôi hôm nay nóng quá, giờ

mới có hơi mát. Bầu-Thuyền con

ngồi mới anh Trương cầm chén

ruou cho em.

— Vâng, mẹ đã sắp em.

Bầu-Thuyền cung Cơ-Cầm-cung

thay đổi chén nữa. Cơ-Cầm-cung:

— Tôi uống đã nhiều và hơi say

VĂN-QUỐC TIẾT-KIỆM HỘI

Senate International's Exports

Tuân-đoàn của bà Lorraine Hayes và Lorraine Hayes

phát-hành tài-chỉ số hàng-kim

CHIẾN THƯỜNG CAFE

để là hàng Chiến-thường

BAKELIT ĐỎ HỒNG

Để là hàng Chiến-thường

BAKELIT ĐỎ HỒNG

Để là hàng Chiến-thường

BAKELIT ĐỎ HỒNG

Để là hàng Chiến-thường

Ký số 50 ngày 25 October 1933

Cách thức số 2 — Hàng bộ 450 trang.

Trong số 5 : số 4530 của Ông Võ-Vân-

Hay & Saigon được gửi lại 10000 — số

5033 của Ông Lý-Cô & Bắc-Liên và số 9910

của Ông Lưu-Tấn & Phnom-Penh được

gửi lại mỗi người 5000 — số 7359 của

Ông Lê-Thiên-Tu & Quảng-Ngãi và số 11876

của Ông Lembas & Komponess được

gửi lại mỗi người 2500 —

Cách thức số 3 — Hàng bộ 450 trang.

Trong số 2 : số 974 của Ông Võ-Vân-

Hay & Saigon được gửi lại 10000 — số

5033 của Ông Lý-Cô & Bắc-Liên và số 9910

của Ông Lưu-Tấn & Phnom-Penh được

gửi lại mỗi người 5000 — số 7359 của

Ông Lê-Thiên-Tu & Quảng-Ngãi và số 11876

của Ông Lembas & Komponess được

gửi lại mỗi người 2500 —

Cách thức số 4 — Hàng bộ 450 trang.

Trong số 2 : số 974 của Ông Võ-Vân-

Hay & Saigon được gửi lại 10000 — số

5033 của Ông Lý-Cô & Bắc-Liên và số 9910

của Ông Lưu-Tấn & Phnom-Penh được

gửi lại mỗi người 5000 — số 7359 của

Ông Lê-Thiên-Tu & Quảng-Ngãi và số 11876

của Ông Lembas & Komponess được

gửi lại mỗi người 2500 —

Cách thức số 5 — Hàng bộ 450 trang.

Trong số 2 : số 974 của Ông Võ-Vân-

Hay & Saigon được gửi lại 10000 — số

5033 của Ông Lý-Cô & Bắc-Liên và số 9910

của Ông Lưu-Tấn & Phnom-Penh được

gửi lại mỗi người 5000 — số 7359 của

Ông Lê-Thiên-Tu & Quảng-Ngãi và số 11876

của Ông Lembas & Komponess được

gửi lại mỗi người 2500 —

Cách thức số 6 — Hàng bộ 450 trang.

Trong số 2 : số 974 của Ông Võ-Vân-

Hay & Saigon được gửi lại 10000 — số

5033 của Ông Lý-Cô & Bắc-Liên và số 9910

của Ông Lưu-Tấn & Phnom-Penh được

gửi lại mỗi người 5000 — số 7359 của

Ông Lê-Thiên-Tu & Quảng-Ngãi và số 11876

của Ông Lembas & Komponess được

gửi lại mỗi người 2500 —

Cách thức số 7 — Hàng bộ 450 trang.

Trong số 2 : số 974 của Ông Võ-Vân-

Hay & Saigon được gửi lại 10000 — số

5033 của Ông Lý-Cô & Bắc-Liên và số 9910

của Ông Lưu-Tấn & Phnom-Penh được

gửi lại mỗi người 5000 — số 7359 của

Ông Lê-Thiên-Tu & Quảng-Ngãi và số 11876

của Ông Lembas & Komponess được

gửi lại mỗi người 2500 —

Cách thức số 8 — Hàng bộ 450 trang.

Trong số 2 : số 974 của Ông Võ-Vân-

Hay & Saigon được gửi lại 10000 — số

5033 của Ông Lý-Cô & Bắc-Liên và số 9910

của Ông Lưu-Tấn & Phnom-Penh được

gửi lại mỗi người 5000 — số 7359 của

Ông Lê-Thiên-Tu & Quảng-Ngãi và số 11876

của Ông Lembas & Komponess được

gửi lại mỗi người 2500 —

Cách thức số 9 — Hàng bộ 450 trang.

Trong số 2 : số 974 của Ông Võ-Vân-

Hay & Saigon được gửi lại 10000 — số

5033 của Ông Lý-Cô & Bắc-Liên và số 9910

của Ông Lưu-Tấn & Phnom-Penh được

gửi lại mỗi người 5000 — số 7359 của

Ông Lê-Thiên-Tu & Quảng-Ngãi và số 11876

của Ông Lembas & Komponess được

gửi lại mỗi người 2500 —

Cách thức số 10 — Hàng bộ 450 trang.

Trong số 2 : số 974 của Ông Võ-Vân-

Hay & Saigon được gửi lại 10000 — số

5033 của Ông Lý-Cô & Bắc-Liên và số 9910

